

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

I. OBECNÁ ČÁST

A Zhodnocení platného právního stavu, včetně zhodnocení současného stavu ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Státní fond dopravní infrastruktury (dále jen „SFDI“) byl zřízen zákonem č. 104/2000 Sb. s účinností od 1. 7. 2000. V důvodové zprávě k tomuto zákonu bylo mj. uvedeno, že se SFDI „navrhuje jako trvalý a stabilní zdroj financování dopravní infrastruktury se zabezpečením převoditelnosti finančních prostředků z jednoho rozpočtového období do druhého“. Tento zákon v § 2, upravujícím účel SFDI, stanovil, že fond používá svých příjmů ve prospěch rozvoje, výstavby, údržby a modernizace silnic a dálnic, železničních dopravních cest a vnitrozemských vodních cest, a dále vymezil konkrétní rozsah, přičemž v písmenu a) tohoto paragrafu uváděl: „financování výstavby, modernizace, oprav a údržby silnic a dálnic“.

Zákonem č. 129/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 104/2000 Sb., o Státním fondu dopravní infrastruktury, ve znění pozdějších předpisů, došlo s účinností od 10. 5. 2016 ke změně ustanovení § 2, upravujícího účel SFDI, podle jehož odstavce 1 písmene a) lze finanční prostředky, s nimiž SFDI hospodaří, použít na financování nebo předfinancování výstavby, modernizace, oprav, údržby nebo správy silnic nebo dálnic.

Ode dne počátku platnosti zákona č. 104/2000 Sb., o Státním fondu dopravní infrastruktury (dále též jen „zákon č. 104/2000 Sb.“) je v ustanovení upravujícím účel fondu uveden pojem „silnice“. Tento pojem je definován v § 5 odst. 1 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, podle něhož je silnice veřejně přístupná pozemní komunikace určená k užití silničními a jinými vozidly a chodci. V odstavci 2 tohoto paragrafu je pak stanoveno, že se silnice podle svého určení a dopravního významu rozdělují do I., II. a III. třídy.

Protože § 2 odst. 1 zákona č. 104/2000 Sb. používá pojem „silnice“ bez jakéhokoliv omezení na některou třídu/některé třídy silnic, lze mít za to, že se toto ustanovení vztahuje na silnice všech tříd. Přesto však není interpretace tohoto ustanovení jednotná a existuje názor, podle něhož toto ustanovení dopadá pouze na silnice I. třídy, jejichž vlastníkem je stát, a nikoliv na silnice II. a III. třídy, jejichž vlastníkem se v mezidobí stal kraj, na jehož území se silnice nacházejí (viz § 9 zákona č. 13/1997 Sb.). Tato situace tak je způsobilá narušovat právní jistotu SFDI a krajů (včetně hl. m. Prahy), včetně legitimního očekávání ohledně zákonem stanovené možnosti poskytovat/čerpat finanční prostředky i na silnice II. a III. tříd.

Navržená právní úprava nijak neovlivňuje zákaz diskriminace ani rovnost mužů a žen.

B Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy, včetně dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Cílem předkládaného návrhu je v § 2 odst. 1 písm. a) zákona č. 104/2000 Sb. výslovně uvést všechny třídy silnic, tak, aby bylo zřejmé, že se toto ustanovení vztahuje na silnice I., II. i III. třídy.

Navrhovaná právní úprava nijak nezasahuje do současného stavu založeného na rovnosti mužů a žen a zákazu diskriminace.

C Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy v jejím celku

Navrhovaná úprava představuje žádoucí a potřebné zpřesnění dotčené právní úpravy, tj. § 2 odst. 1 písm. a) zákona č. 104/2000 Sb., představující explicitní potvrzení stávajícího stavu.

Navrhovaná úprava rovněž koresponduje s Programovým prohlášením vlády České republiky, schváleným usnesením vlády ze dne 27. června 2018 č. 445, v němž se v kapitole „Doprava“ vláda zavázala přijmout „pravidla pro dofinancování krajské dopravní infrastruktury (silnice II. a III. tříd) prostřednictvím rozpočtu SFDI s cílem zajistit pro ně finanční prostředky ve výši 4 mld. Kč ročně“.

D Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Navrhovaná právní úprava je plně v souladu s ústavním pořádkem České republiky, jak jej vymezuje čl. 112 Ústavy České republiky. Návrh zákona respektuje obecné zásady ústavního pořádku České republiky a jeho obsah neporušuje ústavní principy rovnosti v právech a zákazu retroaktivity. Čl. 41 odst. 2 Ústavy České republiky stanoví, že návrh zákona může vedle poslance, skupiny poslanců, Senátu nebo vlády podat také zastupitelstvo vyššího územního samosprávného celku, tj. kraje. Právo zákonodárné iniciativy zastupitelstva kraje je pak obsaženo v ustanovení § 86 odst. 1 zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů, a v ustanovení § 35 odst. 2 písm. a) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

E Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie nebo obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Předpisy Evropské unie, judikatura soudních orgánů Evropské unie ani obecné právní zásady práva Evropské unie se na danou oblast nevztahují.

F Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Navrhovaná právní úprava je plně v souladu s vyhlášenými mezinárodními smlouvami, k jejichž ratifikaci dal Parlament souhlas a jimiž je Česká republika vázána, jakož i s obecně uznávanými a dodržovanými zásadami mezinárodního práva.

G Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí

Navrhovaná právní úprava nebude mít hospodářský a finanční dopad na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, a dále nebude mít žádné sociální dopady včetně dopadů na rodiny a specifické skupiny obyvatel a dopady na životní prostředí.

H Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Navrhovaná změna nezasahuje do ochrany soukromí a osobních údajů.

I Zhodnocení korupčních rizik

Předkládaný návrh je dílčí novelou, nedochází k žádnému rozšiřování kompetencí orgánů veřejné správy.

Navrhovanou právní úpravou tak nevznikají žádná korupční rizika.

Navrhovaný právní předpis nemá vliv ani na dostupnost informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

J Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Navrhovaná právní úprava nemá dopad na bezpečnost nebo obranu státu.

II. ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K čl. I

V § 2 odst. 1 zákona č. 104/2000 Sb., se zpřesňuje pojem „silnice“ o uvedení všech tříd, tj. I., II. a III. třídy.

K čl. II

Účinnost zákona se navrhuje dnem 1. ledna 2020, a to z důvodu jeho vazby na tvorbu státního rozpočtu a rozpočtu SFDI.

V Ostravě dne 13. 12. 2018

prof. Ing. Ivo Vondrák, CSc., v. r.
hejtman kraje